

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов
Кафедра німецької філології

"Затверджено"
на засіданні кафедри німецької філології
факультету іноземних мов
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 9 від 28 червня 2019 р.)

Завідувач кафедри

проф. Б. В. Максимчук

Силабус з навчальної дисципліни

**«ЛІНГВІСТИЧНА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ СЕРЕДНЬОВЕРХНЬОНІМЕЦЬКИХ
ТЕКСТІВ»**

**Освітньо-професійна програма „Німецька і англійська мови та літератури“
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Спеціальність 035 Філологія
Спеціалізація 035.04 Германські мови та літератури (переклад включно)**

Львів – 2019 рік

Назва курсу	Лінгвістична інтерпретація середньовісньонімецьких текстів
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет іноземних мов, кафедра німецької філології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 035 Філологія Спеціалізація 035.04 Германські мови та літератури (переклад включно)

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ КУРСУ

Прізвище, ім'я, по батькові	Захаров Юрій Миколайович
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	—
Посада	доцент кафедри німецької філології Львівського національного університету імені І. Франка
Місце роботи	Львівський національний університет імені І. Франка, кафедра німецької філології
Електронна адреса	Yuriy.Zakharov@lnu.edu.ua
Сторінка викладача	http://lingua.lnu.edu.ua/employee/zaharov-yurij-mykolajovych

КОНСУЛЬТАЦІЇ

Час	Щовівторка, 15.00-16.00
Місце	Львівський національний університет імені І. Франка, кафедра німецької філології (м. Львів, вул. Університетська, 1, каб. 427)

ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Сторінка курсу	http://lingua.lnu.edu.ua/course/
Анотація курсу	Дисципліна «Лінгвістична інтерпретація середньовісньонімецьких текстів» є вибірковою дисципліною зі спеціальності 035 Філологія для освітньої програми ОС «бакалавр», яка викладається у 6 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Інформація про дисципліну	Курс систематично поглиблює та практично закріплює знання студентів у ділянці німецького історичного мовознавства. Курс пояснює закономірності та особливості розвитку німецької мови у середньовісньонімецький період та надає інструментарій для лінгвістичної інтерпретації та перекладу оригінальних текстів німецької рицарської літератури, твори якої відіграють важливу роль у дослідженнях процесів розвитку німецької мови та посідають вагомe місце у німецькій культурній спадщині.
Мета та цілі курсу	Курс спрямований на вироблення у студентів практичних навиків роботи із свн. текстами, розуміння їхніх графічних, фонологічних, морфологічних, синтаксичних, лексичних характеристик та особливостей, здійснення комплексного

Література для вивчення дисципліни	лінгвістичного аналізу та перекладу свн. текстів.
	<p style="text-align: center;">Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Максимчук Б.В. Історія німецької мови : практичний курс / Богдан Максимчук, Наталія Петрашук. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. – 279 с. 2. Москальская О.И. История немецкого языка : Учебник для ин-тов и фак. иностр. яз. – 2-е изд., испр. / Ольга Ивановна Москальская. – М. : Высш. шк., 1985. – 280 с. 3. Ernst P. Deutsche Sprachgeschichte. Eine Einführung in die diachrone Sprachwissenschaft / von Peter Ernst. – Wien : WUV, 2005. – 254 S. 4. Hartmann von Aue. Erec. – 27. Aufl. / Mittelhochdeutscher Text und Übertragung von Thomas Cramer.– Frankfurt a. M.: Fischer, 2007. – 454 S. 5. Lexer M. Mittelhochdeutsches Taschenwörterbuch : in der Ausgabe letzter Hand / Matthias Lexer. – 2. Nachdr. der 3. Aufl. Leipzig, Hirzel, 1885 / mit einem Vorw. von Erwin Koller... –Stuttgart : Hirzel ; Stuttgart : Wiss. Verl.-Ges., 1992. – 413 S. 6. Paul H. Mittelhochdeutsche Grammatik / Hermann Paul. – 23. Aufl. / neu bearb. von Peter Wiehl u. Siegfried Grosse. – Tübingen : Niemeyer, 1989. – 645 S. <p style="text-align: center;">Додаткова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бублик В.Н. Історія німецької мови. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Василь Назарович Бублик. – Вінниця : Нова книга, 2004. – 272 с. 2. Задорожний Б.М. Историческая фонетика и морфология немецкого языка / Богдан Михайлович Задорожний. – Львов : Изд. при Львов. гос. ун., 1987. – 304 с. 3. Левицький В.В. Історія німецької мови. Посібник для студентів ВНЗ / Віктор Васильович Левицький, Гайнц-Дітер Поль. – Вінниця : Нова книга, 2010. – 256 с. 4. Чемоданов Н.С. Хрестоматия немецкого языка / Н. С. Чемоданов. – М., 1978. – 286 с. 5. Das Nibelungenlied. 1. Teil / Mittelhochdeutscher Text und Übertragung, hrsg., übersetzt und mit einem Anhang versehen von Helmut Brackert. – Frankfurt a. M.: Fischer Taschenbuch Verlag, 1992. – 303 S. 6. Kluge F. Etymologisches Wörterbuch der deutschen Sprache.– 25., durchgesehene und erweiterte Aufl. / von Friedrich Kluge. Bearb. von Elmar Seebold. – Berlin / Boston: de Gruyter, 2011. – 1021 S. 7. Stedje A. Deutsche Sprache gestern und heute: Einführung in die Sprachgeschichte und Sprachkunde / von Astrid Stedje . – München : Fink, 1996. <p style="text-align: center;">Інтернет-ресурси</p>

	Середньовісньонімецько - нововісньонімецький словник http://www.koeblergerhard.de/germanistischewoerterbuecher/mittelhochdeutscheswoerterbuch/mhdwbhin.html
Тривалість курсу	Один семестр (VI)
Обсяг курсу	Загальна кількість годин – 90. 32 годин аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 58 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати <ul style="list-style-type: none"> - жанри, авторів, твори свн. періоду; - особливості свн. орфографії та орфоєпії; - фонологію свн. періоду; - особливості словоформ як результат фонетичних змін; - морфологічні форми та парадигми різних частин мови; - синтаксичні зв'язки у свн. реченні; - лексичні особливості свн. рицарського роману; вміти <ul style="list-style-type: none"> - правильно вимовляти словоформи відповідно до орфоєпічних правил; - ідентифікувати морфологічні форми; - аналізувати синтаксис речення; - пояснювати мовні трансформації у порівнянні із давньо- та нововісньонімецьким періодами; - перекладати свн. текст на сучасну німецьку мову.
Ключові слова	Історичне мовознавство, середньовісньонімецький період, свн. орфографія, орфоєпія, фонетика, морфологія, синтаксис, лексика.
Формат курсу	Очний
Теми	див. СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль	Залік
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують знань з дисциплін “Вступ до спеціальності”, “Лексикологія”, “Лінгвокраїнознавство”, “Історія мови”, “Національна література”.
Форми організації навчання	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, консультації, тестування, залік.
Методи навчання	Лекції, дискусія, аналітично-синтетичний метод, репродуктивний метод.
Необхідне обладнання	Магнітно-маркерна дошка, ноутбук, проектор.

ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів, які отримують студенти	Аудиторна робота – 40 балів (2x20) Індивідуальне завдання – 20 балів (2x10) Модульні контрольні роботи – 40 балів (2x20) Залік оформляється шляхом сумування одержаних студентом балів за усі види навчальної діяльності. Підсумкова максимальна кількість балів – 100.
Критерії оцінювання	Оцінювання аудиторної роботи (0 – 40 балів) студентів

	<p>враховує успішність опрацювання теоретичних питань, базової та допоміжної літератури до змістових модулів лекційного курсу, якість виконання практичних завдань до змістових модулів навчальної дисципліни.</p> <p>Оцінювання індивідуального завдання (реферата, лінгвістичного аналізу уривку свн. тексту) (0-20 балів) враховує якість та обсяг опрацювання теоретичних питань та виконання практичних завдань до окремих тем змістових модулів навчальної дисципліни.</p> <p>Оцінювання письмових модульних робіт (0-40 балів) враховує рівень сформованості знань та вмінь з навчальної дисципліни.</p>																																
<p>Політика виставлення балів</p>	<p>Крім перерахованих вище видів навчальної діяльності при підсумковому оцінюванні враховується також присутність на заняттях, запізнення, активність студента під час практичного заняття. Недопустимим є користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням. Також неприйнятним є списування, плагіат, несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p>																																
<p>Шкала оцінювання: національна та ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="671 891 895 981">Кількість балів</th> <th data-bbox="895 891 1031 981">Оцінка ECTS</th> <th data-bbox="1031 891 1241 981">Визначення</th> <th data-bbox="1241 891 1453 981">Залік</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="671 981 895 1032">100 - 90</td> <td data-bbox="895 981 1031 1032">A</td> <td data-bbox="1031 981 1241 1032">Відмінно</td> <td data-bbox="1241 981 1453 1032">Зараховано</td> </tr> <tr> <td data-bbox="671 1032 895 1084">89 - 81</td> <td data-bbox="895 1032 1031 1084">B</td> <td data-bbox="1031 1032 1241 1084">Дуже добре</td> <td data-bbox="1241 1032 1453 1084">Зараховано</td> </tr> <tr> <td data-bbox="671 1084 895 1135">80 - 71</td> <td data-bbox="895 1084 1031 1135">C</td> <td data-bbox="1031 1084 1241 1135">Добре</td> <td data-bbox="1241 1084 1453 1135">Зараховано</td> </tr> <tr> <td data-bbox="671 1135 895 1187">70 - 61</td> <td data-bbox="895 1135 1031 1187">D</td> <td data-bbox="1031 1135 1241 1187">Задовільно</td> <td data-bbox="1241 1135 1453 1187">Зараховано</td> </tr> <tr> <td data-bbox="671 1187 895 1238">60 - 51</td> <td data-bbox="895 1187 1031 1238">E</td> <td data-bbox="1031 1187 1241 1238">Достатньо</td> <td data-bbox="1241 1187 1453 1238">Зараховано</td> </tr> <tr> <td data-bbox="671 1238 895 1451">21 - 50</td> <td data-bbox="895 1238 1031 1451">FX</td> <td data-bbox="1031 1238 1241 1451">Недостатньо</td> <td data-bbox="1241 1238 1453 1451">Не зараховано (з можливістю повторного складання)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="671 1451 895 1688">0 - 20</td> <td data-bbox="895 1451 1031 1688">F</td> <td data-bbox="1031 1451 1241 1688">Незадовільно</td> <td data-bbox="1241 1451 1453 1688">Не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)</td> </tr> </tbody> </table>	Кількість балів	Оцінка ECTS	Визначення	Залік	100 - 90	A	Відмінно	Зараховано	89 - 81	B	Дуже добре	Зараховано	80 - 71	C	Добре	Зараховано	70 - 61	D	Задовільно	Зараховано	60 - 51	E	Достатньо	Зараховано	21 - 50	FX	Недостатньо	Не зараховано (з можливістю повторного складання)	0 - 20	F	Незадовільно	Не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)
Кількість балів	Оцінка ECTS	Визначення	Залік																														
100 - 90	A	Відмінно	Зараховано																														
89 - 81	B	Дуже добре	Зараховано																														
80 - 71	C	Добре	Зараховано																														
70 - 61	D	Задовільно	Зараховано																														
60 - 51	E	Достатньо	Зараховано																														
21 - 50	FX	Недостатньо	Не зараховано (з можливістю повторного складання)																														
0 - 20	F	Незадовільно	Не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)																														
<p>Студентам на замітку</p>	<p>Академічна доброчесність. Індивідуальні завдання студентів мають бути оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів є прикладом академічної недоброчесності. Виявлення її ознак в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Всі студенти повинні відвідувати усі лекції і</p>																																

	<p>практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Література, яка надається викладачем, використовується студентами виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Також вітається використання студентами іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

ПРИКЛАДИ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

1. Lesen Sie den folgenden Abschnitt aus Erec und lösen Sie die nachstehenden Aufgaben.

Êrec wart von der rede rôt.
er sprach: ‚herre, welch nôt
twinget iuch ûf den wân
daz ichz durch schimph habe getân?
daz sult ir ûz dem muote lân
und mîniu wort vür ernest hân. (V. 560ff.)

- Finden Sie im angeführten Auszug die zwei zusammengezogenen (kontrahierten) Formen der Verben und geben sie deren volle Infinitive an;
- finden Sie im Auszug die finiten Verbformen und bestimmen sie deren Morphologie (Person, Zahl, Tempus; bei starken Verben die Ablautreihe);
- finden Sie im Text die enklitisch verschmolzene Form;
- finden Sie im Text das Wort mit Affrikata;
- finden Sie im Text das Wort mit der Auslautverhärtung;
- transkribieren Sie die Form *iuch*;
- finden Sie im Text das Präterito-Präsens;
- bestimmen Sie die morphologische Form der Wortverbindung *mîniu wort* (Geschlecht des Substantivs, Zahl, Kasus). Wie lautet die nhd. Übersetzung dieser Wortverbindung?
- Übersetzen Sie den Text ins Neuhochdeutsche.

2. Lesen Sie den folgenden Abschnitt aus Erec und lösen Sie die nachstehenden Aufgaben.

Nû muget ir hoeren mære
wer dirre alte wære,
daz er den gast sô wol emphie
und ers durch armuot niht enlie. (V. 396 ff.)

- Finden sie im Text das alte *jan*-Verb. Transkribieren Sie dessen Wurzelsvokal. Geben Sie die mhd. Form des Präteritums dieses Verbs an;
- finden Sie im Text das Präterito-Präsens;
- finden Sie im Text die enklitisch verschmolzene Form;

- d. bestimmen Sie die Formen *emphie*, *(en)lie* morphologisch (Person, Zahl, Zeit). Wie lauten die entsprechenden vollen Formen? Ordnen Sie diese Verben einer Ablautreihe zu und nennen Sie den vollen und den verkürzten Infinitiv jedes Verbs.

СХЕМА КУРСУ

2019/2020 н.р., семестр 6

Тиждень /Дата	Тема, план, тези	Форма діяльності	Література	Завдання, год.	Термін виконання
10.02-14.02	Змістовий модуль 1. Часово-просторові межі та літературні пам'ятки середньовісньонімецької (свн.) літератури. Періодизація, географічно-політичний ареал та суспільно-культурні сфери побутування німецької мови в XI-XIV ст. Свн. поети та їхні меценати. Жанри та визначні твори свн. літератури.	лекція	Основна 2, с. 144-160, 3 с. 5-12.	Опрацювання теоретичних джерел . (6 год.)	До 15.10. та до дати екзамена
17.02-21.02	Проблема літературних джерел та рукописів. Питання співвідношення народної мови та мови придворної поезії. Особливості свн. шрифту та орфоєпії. "Нормалізована" свн. мова. Дослідники та видання свн. творів.	лекція	Основна: 6, с. 12-19, 17-33.	Опрацювання теоретичних джерел (3 год.)	До 23.09.2019
24.02-28.02	Свн. період. Визначні свн. твори. Особливості свн. шрифту та орфоєпії. "Нормалізована" свн. мова.	практичне заняття			
2.03-6.03	Змістовий модуль 2. Фонетика свн. мови. Фонетична система свн. мови. Зміни в інвентарі голосних та приголосних. Приклади із свн. творів.	лекція	Основна: 6, с.19-21; 2, с. 166-171; 1, с.109-113, 4, с. 10-13.	Опрацювання теоретичних джерел, виконання практичних завдань. (3 год.)	До 23.09.2019

9.03-13.03	Особливості словоформ як результат фонетичних змін (редукція закінчень, випадіння голосних та приголосних, асиміляції, оглушення). Повні, стягнені та скорочені морфологічні форми. Клітичні форми. Приклади із свн. творів.	лекція	Основна 6, с. 33-38, 80-89, 130-139, 270-277, 1, с. 109-113, 4, с. 14-17.	Опрацювання теоретичних джерел, виконання практичних завдань.	
16.03-20.03	Зміни в інвентарі голосних та приголосних. Особливості словоформ як результат фонетичних змін. Приклади із свн. творів.	практичне заняття			
23.03-27.03	Змістовий модуль 3. Морфологія свн. мови. Морфологія дієслова. Тенденції до спрощення та вирівнювання форм у парадигмах. Функція часових форм. Розвиток аналітичних дієслівних форм. Особливості застосування кон'юнктиву. Засоби вираження категорії аспекту. Приклади із свн. творів.	лекція	Основна: 6, с. 237-238, 294-313, 2, с. 175-186, 1, с. 125-129, 4, с. 18-21..	Опрацювання теоретичних джерел, виконання практичних завдань. (4 год.)	до 8.10.2019
30.03-3.04	Морфологія дієслова. Тенденції до спрощення та вирівнювання форм у парадигмах. Часові форми. Кон'юнктив. Аспект. Приклади із свн. творів.	практичне заняття			
13.04-17.04	Морфологія дієслова. Тенденції до спрощення та вирівнювання форм у парадигмах. Часові форми. Кон'юнктив. Аспект. Приклади із свн. творів.	практичне заняття			
20.04-	Морфологія номінальних частин	лекція	Основна 6, с. 186-188,	Опрацювання	

24.04	мови. Тенденції до спрощення та вирівнювання форм у парадигмах. Функціональність родового відмінка. Приклади із свн. творів.		341-345, 2, с. 171-175, 1, с. 115-125, 4, с. 22-25.	теоретичних джерел, виконання практичних завдань.	
27.04-1.05	Морфологія дієслова. Морфологія номінальних частин мови. Тенденції до уніфікації.	практичне заняття			
4.05-8.05	Морфологія номінальних частин мови. Тенденції до уніфікації. Функціональність родового відмінка. Приклади із свн. творів.	практичне заняття			
11.05-15.05	Морфологія номінальних частин мови. Тенденції до уніфікації. Функціональність родового відмінка. Приклади із свн. творів.	практичне заняття			
	Змістовий модуль 4. Синтаксичні та лексичні особливості свн. мови.				
18.05-22.05	Специфіка формулювання заперечення. Характерні риси свн. синтаксису. Підрядні коннектори. Приклади із свн. творів.	лекція	Основна 6, с. 397-401, 2, с. 186-188, 1, с. 130-135, 4, с. 26-29.	Опрацювання теоретичних джерел, виконання практичних завдань. (10 год.)	до 22.10.2019
25.05-29.05	Свн. словниковий склад. Лексичні особливості мови придворної літератури. Приклади семантичних змін. Приклади із свн. творів.	лекція	Основна 2, с. 161-166, 3, с. 132-133, 1, с. 136-137, 4, с. 30-33.		
1.06-5.06	Специфіка формулювання заперечення. Характерні риси свн. синтаксису. Підрядні коннектори. Приклади із свн. творів. Лексичні особливості мови придворної літератури. Приклади із свн. творів.	практичне заняття		Опрацювання теоретичних джерел, виконання практичних завдань. (8 год.)	до 5.11.2019